

Udarbejdet af: Specialtandlæge Milo Kirk & Tom Kjellerup	Revisionsansvarlig: Specialtandlæge Milo Kirk & Tom Kjellerup	Gældende for: Klinikassistenter og tandplejere ved uddelegering
Gældende fra: 1-7-2023	Version: 3.	Ny revision senest: 1-7-2026

Instruktion til nødbehandling

1. Formål

At afhjælpe gener for patienter

2. Målgruppe og anvendelsesområde

Patienter der er i behandling med fast apparatur eller aftageligt apparatur eller i retention

3. Forudsætninger

- Teoretisk undervisning generelt
- Sidemandsoplæring under supervision x-antal gange.

4. Fremgangsmåde

Pt får en tid til at blive afhjulpethos KA eller tandplejer. 15-30min

1. Løs bracket:

- Bracket fjernes og bue løftes lidt ud
- Plastrester fjernes med carbidbor
- Afpuds tand med pimpsten
- Påfør 38% Phosphorsyre i 30sek. Skyl derefter tand i 5 sekunder
- Påfør tyndt lag Otho Solo og blæs ud
- Tag ny bracket svarende til pågældende tand og påfør Transbond+/XT
- Placer bracket korrekt på tand og lyspolymeriser i 20 sek.
- Liger bue ind på plads igen.

2. TPA / QH / Bueender / Leverarms

- a. Hvis disse har gnavet sig ind i slimhinde / gingiva, udbedres dette eller fjernes, og der gives tid snarest hos specialtandlægen til opfølgning.
- b. Ved hævelse af området eller tegn på betændelse, tilkaldes en tandlæge som vurderer situationen. Der gives snarest tid hos specialtandlægen.

3. Mistet bidhævning:

- Hvis der er lidt tilbage, pudses/slibes der let på området.
- Påfør 38% Phosphorsyre i 30sek. På lille område svarende til cusptop. Skyl derefter tand i 5 sekunder
- Placer Optiband Ultra på cusptop og lyspolymeriser i 20 sek.
- Tag blåpapir og kontroller der er jævnt tryk i begge sider. Ellers justeres med grøn sten på bidhævning.

4. Nødbehandling hvis bidhævning mistes mere end én gang:

1. Følg vejledning, dog anvendes følgende procedure efter afpudsning
 - a. Puds/slib det afgrænsede område
 - b. Skyl grundigt med vand
 - c. Hvis der ønskes ekstra binding kan anvendes Otho Solo derefter.
2. Placer Optiband Ultra på cusptop og lyspolymeriser i 20 sek.
3. Tag blåpapir og kontroller der er jævnt tryk i begge sider. Ellers justeres med grøn sten på bidhævning.

4. Der skal ikke anvendes Phosforsyre

5. Løs SPB

- Vurder om SPB kan justeres eller om der skal laves ny.
- Hvis der skal laves ny, trækkes den oprindelige af med en Weingarttang og plastrester fjernes med et rundt carbidbor. Derefter følges vejledning for fremstilling af ny SPB
- Hvis der ikke skal laves ny, fjernes plastrester forsigtigt på den / de pågældende tænder med et rundt carbidbor. Brug evt et langt smalt carbidbor.
- Påfør et tyndt lag fosforsyre 38%, skyl grundigt og blæs tørt
- Påfør et tyndt lag Otho Solo og blæs luft
- Påfør Tetric flow over og under tråden og forbind med fyldningsfjerner
- Lyspolymeriser i 20 sekunder pr tand

6. Plade er knækket

- Find arbejdsmodel og send begge dele til tekniker
- Ved tvivl om det er muligt at reparere, da ring først og forhør

7. Facialbue / adamsklammer er blevet skæve

- Vær forsigtig med at rette for meget. Hvis det ikke virker lige til, er det en specialtandlægeopgave

8. Expansionsplade passer ikke mere

- Skru plade et par gange tilbage, og se om det hjælper
- Ved overdækning occlusalt kontrolleres for eruption af nye tænder der kan få plade til at vippe. Så slibes i acryl ud for den / de pågældende tænder

9. Aktivator gnaver

- Vær forsigtig og fjern kun beskeden mængde acryl for at kontrollere om der sker bedring; altså om man arbejder i det rigtige område.
- Kontroller for eruption af permanente tænder, da beslib acryl i området
- Kontroller for løse mælketænder, evt bed tandlæge vurdere om den / de kan fjernes

5. Ansvar og organisering

Helt overordnet skal den ansvarlige specialtandlæge se patienten kort efter en nødbehandling, såfremt der er den mindste tvivl om nødbehandlingen har ændret på apparaturet, således at effekten af apparaturet / SPBen kan være u hensigtsmæssig

- Specialtandlægen har det overordnede ansvar.
- Nødbehandling varetages i første omgang af KA / tandplejer

6. Skulle uheldet være ude, og en patient menes at have slugt en metaldel:

- Kontakt straks en tandlæge som giver besked om evt at opsøge læge
- Hvis der er mistanke om fremmedlegemet er aspireret, dvs røget ned i luftrøret, da ringes akut ambulance (Ring 112) straks!

7. Referencer, herunder standarder, anden relevant lovgivning

- Regler for ortodontivisitation og ortodontiindikationer. Se forrest i mappen
- Vejledning om udfærdigelse af instrukser. Se forrest i mappen
- Målepunkter for tandklinikker. Medicinhåndtering og prøvesvar i patientforløb. Se forrest i mappen